

Komisja proponuje rozszerzenie wykazu „przestępstw w UE” o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści

Bruksela, 9 grudnia 2021 r.

Komisja przedstawia dziś [inicjatywę](#) mającą na celu rozszerzenie wykazu przestępstw w UE o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści zgodnie z zapowiedzią przewodniczącej Ursuli von der Leyen zawartą w [orędziu o stanie Unii z 2020 r.](#)

Liczba przypadków nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści gwałtownie wzrosła w całej Europie i stały się one szczególnie poważnym i niepokojącym zjawiskiem – zarówno w internecie, jak i poza nim. Aby sprostać temu ogólnounijnemu wyzwaniu, potrzebne są wspólne działania na szczeblu UE. Obecnie nie ma jednak podstawy prawnej do kryminalizacji nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści na poziomie UE. Należy rozszerzyć istniejący wykaz przestępstw w UE zawarty w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), aby zapewnić minimalne wspólne zasady definiowania przestępstw i kar mające zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich UE. Inicjatywa, którą dziś przedstawiamy, jest pierwszym krokiem w procesie rozszerzania wykazu przestępstw w UE. W następnej kolejności, zanim Komisja będzie mogła przedstawić wniosek ustawodawczy, inicjatywę muszą zatwierdzić państwa członkowskie.

Wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości Věra **Jourová** powiedziała: *W Europie nie ma miejsca na nienawiść. Jest ona sprzeczna z naszymi podstawowymi wartościami i zasadami. Zapewnienie, aby nienawiść była uznawana za przestępstwo jednakowo w całej Europie, wymaga działania na szczeblu UE.*

Didier **Reynders**, komisarz ds. sprawiedliwości, powiedział: *Potrzebujemy zdecydowanej reakcji na wyzwania, jakie stawiają przed nami nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści w całej UE: teraz i w przyszłości. Dzisiejsza inicjatywa stanowi ważny krok w kierunku skuteczniejszej reakcji Europy na takie zagrożenia dla pluralizmu i włączenia społecznego. Nie pozwolimy na to, by takie zjawisko osłabiło nasze demokracje.*

Najważniejsze elementy komunikatu

W inicjatywie, którą dziś przedstawiamy, wskazano powody rozszerzenia wykazu przestępstw w UE o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści w świetle kryteriów określonych w art. 83 ust. 1 TFUE:

- **wymiar transgraniczny nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści:** nawoływanie do nienawiści w internecie szybko się rozprzestrzenia, a styczność może mieć z nim każdy w dowolnym miejscu. Ideologie kryjące się za nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści mogą rozwijać się na całym świecie i być szybko rozpowszechniane w internecie; za przestępstwa z nienawiści mogą być odpowiedzialne sieci, których członkowie pochodzą z kilku państw;
- **nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści jako obszar przestępczości:** Komisja uważa, że nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści tworzą obszar przestępczości, ponieważ łączy je nieodłączna cecha szczególna, tj. „nienawiść” skierowana przeciwko osobom lub grupom osób charakteryzującym się (lub postrzeganym jako charakteryzującym się) tymi samymi cechami chronionymi;
- **nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści jako obszar szczególnie poważnej przestępczości:** nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści są szczególnie poważnymi przestępstwami, ponieważ podważają wspólne wartości i prawa podstawowe UE zapisane w art. 2 i 6 [Traktatu o Unii Europejskiej](#), jak również w [Karcie](#). Mają one negatywny wpływ na osoby, ich społeczności i całe społeczeństwo;
- **zmiany dotyczące przestępczości:** obserwuje się stały wzrost tych dwóch zjawisk wynikający z różnych zmian i wydarzeń o charakterze gospodarczym, społecznym i technologicznym. Jednym z czynników przyczyniających się do tego wzrostu jest pandemia COVID-19;

- **brak rozwiązań alternatywnych wobec rozszerzenia wykazu przestępstw w UE:** stopień kryminalizacji nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści różni się między państwami członkowskimi UE. Wyłącznie dzięki rozszerzeniu wykazu przestępstw UE o nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści możliwe będzie stworzenie skutecznego, kompleksowego i opartego na prawie karnym podejścia do tych zjawisk na poziomie UE, zapewniającego również spójną ochronę ofiarom takich czynów.

Dalsze działania

Po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego Rada musi jednomyślnie przyjąć decyzję uznającą nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści za inny obszar przestępczości, który spełnia kryteria określone w art. 83 ust. 1 TFUE.

W dalszej kolejności Komisja może zaproponować przyjęcie przez Parlament Europejski i Radę zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą aktów prawnych ustanawiających minimalne zasady dotyczące określania przestępstw i kar związanych z nawoływaniem do nienawiści i przestępstwami z nienawiści.

Kontekst

W opublikowanym dziś badaniu zewnętrznym potwierdzono skalę i niepokojącą tendencję nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści. W trakcie pandemii wzrósł poziom przejawów nienawiści na przykład wobec Romów, Żydów, muzułmanów i osób pochodzenia azjatyckiego lub osób postrzeganych jako osoby takiego pochodzenia, w tym ataków i pobic na tle rasistowskim, brutalnego nękania, grózb i nadużyć o charakterze rasistowskim. Ze źródeł wynika, że 52% młodych kobiet i dziewcząt doświadczyło przemocy w sieci, w tym grózb i molestowania seksualnego, natomiast osoby z niepełnosprawnościami są bardziej niż inne osoby narażone na ryzyko bycia ofiarami przestępstw z użyciem przemocy, w tym przestępstw z nienawiści, a także na molestowanie.

Nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści są zjawiskiem sprzecznym z podstawowymi europejskimi wartościami określonymi w art. 2 Traktatu UE. Zgodnie z [art. 83 ust. 1](#) Traktatu o funkcjonowaniu UE („TFUE”) Parlament Europejski i Rada mogą ustanowić normy minimalne odnoszące się do określania przestępstw oraz kar w dziedzinach **szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym**. Takimi obszarami są na przykład terroryzm, handel ludźmi oraz wykorzystywanie seksualne kobiet i dzieci. W zależności od **rozwoju** sytuacji w zakresie przestępczości Rada może przyjąć decyzję określającą inne obszary, takie jak wspomniane powyżej, co umożliwi Komisji – w dalszej kolejności – zaproponowanie solidnych ram poświęconych nawoływaniu do nienawiści i przestępstwom z nienawiści na szczeblu UE.

Na poziomie UE ramy zdecydowanej wspólnej reakcji na nawoływanie do nienawiści na tle rasistowskim i ksenofobicznym oraz przestępstwa z nienawiści zapewnia już [decyzja ramowa Rady](#) w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawno-karnych. Decyzja ramowa ma na celu zapewnienie, by poważne przejawy rasizmu i ksenofobii podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszcającym karom w całej UE. Państwa członkowskie zobowiązano do kryminalizacji nawoływania do nienawiści, tj. publicznego nawoływania do przemocy lub nienawiści ze względu na rasę, kolor skóry, religię, pochodzenie lub przynależność narodową lub etniczną. Zgodnie z decyzją państwa członkowskie muszą również zapewnić, aby w przypadku przestępstw innych niż nawoływanie do nienawiści pobudki rasistowskie i ksenofobiczne mogły stanowić okoliczność obciążającą lub aby pobudki takie mogły być uwzględniane przy wymiarze kary.

Komisja wspiera starania państw członkowskich zmierzające do skutecznego wdrożenia decyzji ramowej poprzez prace Unijnej Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zwalczania Rasizmu, Ksenofobii i Innych Form Nietolerancji.

Dzisiejsza inicjatywa jest częścią szerszego zestawu działań UE mających na celu przeciwdziałanie nielegalnemu nawoływaniu do nienawiści oraz agresywnym ideologiom ekstremistycznym i terroryzmowi w internecie, takich jak [kodeks postępowania dotyczący nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie](#), proponowany [akt o usługach cyfrowych](#), [rozporządzenie w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym](#) oraz Forum UE ds. Internetu.

Niniejsza inicjatywa będzie wspierać [unijny plan działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025](#) oraz [Strategię UE w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego](#), a także [strategię na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025](#).

Dodatkowe informacje

[Komunikat](#)

[Załącznik do komunikatu](#)

Kontakty z mediami:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Jördis FERROLI](#) (+32 2 299 27 29)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Illustration 2021](#)